

ünleem

Bilimsel Düşünce Kulübünün haftalık gazetesidir

Sayı: 8 18 Aralık 2025

İktidara serbest seçilmişse yasak

Üniversitemiz, yönetim anlayışındaki çelişkileri açığa çıkaran iki olaya sahne oldu. Kampüs kültürüyle bağdaşmayan bir gösterişle okula giren siyasetçi geçmişine sahip bir isim “girişimci” olarak ağırlanırken, seçilmiş bir belediye başkanının etkinliği “siyaset yasağı” gerekçesiyle engellendi. Öğrenciler soruyor: Bu yasak kimler için geçerli?

Geçtiğimiz hafta Girişimcilik Kulübü tarafından okulumuzda gerçekleştirilen “Girişimci Akademi” etkinliği, içeriğinden çok konunun giriş şekli ve siyasi geçmişiyle tartışma yarattı. 2024 Mart yerel seçimlerinde İYİ Parti Bodrum Belediye Başkan Adayı olan Raşit Emir Süer, üniversitemize konuk oldu. Hatırlanacağı üzere Süer, seçim sürecinde dönemin Bodrum Belediye Başkanı Ahmet Aras ile karşılaştığında “Ben sizin elinizi sıkmayacağım.” diyerek kameralar önünde sergilediği provokatif tavırla gündeme gelmişti. Süer’in okulumuza girişi ise Galatasaray Üniversitesi’nin mütevazı ve nezakete dayalı geleneğiyle taban tabana zıt bir görüntü oluşturdu. Kampüse MHP plakalı G Serisi araç, korumalar ve kameraman ordusu eşliğinde giren Süer, 45 dakikalık bir panel gerçekleştirdi. Siyasi

profili ve geçmişteki polemikleri ile bilinen bir ismin, “girişimci” kimliği öne sürülerek bu denli şaşıla bir giriş yapması öğrenciler arasında tepki topladı.

Seçilmiş başkana kapılar kapandı

Aynı günlerde, Avrupa Gençlik Çalışmaları Kulübü (AGÇK) tarafından planlanan bir başka etkinlik ise Spor, Kül-

tür ve Sağlık Daire Başkanlığı (SKS) engeline takıldı. Kulüp, 31 Mart seçimlerinde Üsküdar Belediye Başkanı seçilen Sinem Dedetaş’ı kampüste ağırlamak istedi.

Ancak okul yönetimi ve SKS, bir siyasetçinin konuk olarak kampüse gelmesine izin verilmediğini belirte-

rek afişlerin asılmasını yasakladı ve etkinliği reddetti. İstanbul’un önemli bir ilçesinde, halkın oylarıyla göreve gelmiş ve halihazırda kamu görevi yürüten bir kadın belediye başkanına uygulanan bu yasak, kulüp üyelerini etkinliği okul dışında gerçekleştirmek zorunda bıraktı.

Yönetime soruyoruz: bu ne yaman çelişki?

Bir yanda siyasi geçmişi ve yakınlıklarıyla tanınan bir ismin kampüse akıl dışı bir şekilde girmesine sessiz kalan yönetim, diğer yanda seçilmiş bir belediye başkanının akademik bir kulüp etkinliğine katılımını “siyaset” bahanesiyle engelliyor. Bu tablo, SKS ve okul yönetiminin “siyaset yasağı” kuralını objektif kriterlere göre değil; konukların iktidar ve güç odaklarına olan yakınlığına göre esnetip esnetmediği sorusunu akıllara getiriyor. Üniversite bileşenleri, kampüsün kapılarının kime ve neye göre açılıp kapandığı konusunda yönetimden şeffaf ve tutarlı bir duruş bekliyor.

GSÜ'de yeni yıl dayanışması

YILBAŞI TAKAS

ÜCRETSİZ GİRİŞ!

GSÜ öğrencileri olarak, kulüplerimizin katkılarıyla Takas Pazarı kuruyoruz. Sen de fazlalıklarını getir, ihtiyacın olanı keşfet, dayanışmaya ortak ol!

Üniversitemiz kulüpleri ve ÖTK, yeni yılı dayanışma ve sürdürülebilirlik temalı bir etkinlikte karşılamaya hazırlanıyor. 21 Aralık Pazar günü ön kantinde kurulacak olan "Takas Pazarı", öğrencileri tüketim yerine dönüşüme davet ediyor.

Bilimsel Düşünce Kulübü'nün de katılımcıları arasında yer aldığı organizasyon, pazar günü saat 13.00 ile 17.00 arasında gerçekleştirilecek. Etkinlikte, kullanmadığımız eşyaları yanımızda getirerek takas usulüyle yenileme imkânı bulacağız. Takas Pazarı, yalnızca bir alışveriş alanı olmanın ötesinde; düzenlenecek bilgi yarışmaları, klasikleşen Gel Çiz atölyesi ve fotoğraf alanları ile kampüste erken bir yılbaşı

atmosferi yaratmayı hedefliyor.

Doğaya ve kampüs sakinlerine destek

Sürdürülebilirlik vurgusunun ön planında olduğu etkinlik için organizasyon komitesi, atık oluşumunu azaltmak adına tüm katılımcılara "termosunuzu yanınızda getirin" çağrısında bulundu. Etkinliğin bir diğer önemli ayağını ise kampüs dayanışması oluşturuyor. Gün boyu kurulacak kulüp stantlarından elde edilecek gelirin %10'unun, kampüsün değişmez parçası olan Sokak Hayvanları Kulübü'ne bağışlanacağı bildirildi. Tüm GSÜ öğrencileri bu pazar günü gerçekleşecek etkinliğe davet edildi.

Kantin yönetimi değişti, bir devrin sonu

Galatasaray Üniversitesi'nin sosyal yaşamının merkezi olan kantinimizde bir devir kapandı, yeni bir dönem başladı. Kampüsümüzde uzun süredir hizmet veren işletme, bayrağı yeni bir yönetime devretti. Bu değişim, sadece kâğıt üzerinde kalmayıp kantinin fiziksel çehresine de hızla yansıdı. İçeri girenleri artık bir tatlı standı

karşılarken, kasa yanındaki rafların kaldırılmasıyla giriş bölümünün daha ferah bir görünüme kavuştuğu dikkatlerden kaçmadı. Ancak öğrenci gündeminin ilk sırasında dekorasyon değil, ekonomik koşullar var. Erişilebilir ve sağlıklı gıdaya ulaşmanın giderek zorlaştığı bu dönemde, yeni işletme farklı

bir fiyat politikası yürütüyor. Popüler seçeneklerden biri olan ve el değiştirmeden önce 260 TL'yi bulan "Çıtır Baby", 200 TL'ye düşürüldü. Benzer kalemlerde yapılan indirimler, kampüs enfasyonundan yorulan öğrencileri bir nebze olsun rahatlatmış. Genellikle yönetim değişikliklerinin korkulu rüyası olan işten çıkarmalar bu kez yaşanmadı.

Yıllardır kahvemizi, tostumuzu hazırlayan kantin emekçileri eksiksiz olarak kadroda kaldı. Çalışma şartlarında herhangi bir hak kaybı yaşanmazken, mesai saatlerinde bir saatlik bir kaydırma yapıldı. Öğrenci bütçesini gözetirken emekçiye mağdur etmeyen bu anlayışın dönem boyunca aynı hassasiyetle devam etmesini umuyoruz.

4 milyarın serveti 60 bin zenginin elinde

Dünya Eşitsizlik Raporu'nun (World Inequality Report) 2026 yılı için yayımladığı çalışma, kapitalizmin yarattığı uçurumu açık bir şekilde sunuyor. Rapora göre, sayıları sadece 60 bin olan en zengin %0,001'lik kesim, gezegenin en yoksul yarısının —yani yaklaşık 4 milyar insanın— toplam servetinin tam üç katına sahip.

Bu tablo, küresel ölçekte eşitsizliğin ne kadar derinleştiğini ve sermayenin artık küçük bir azınlığın elindeki mutlak bir merkezileşme sürecini tamamladığını gösteriyor. Bu durum sistemin bir arızası değil, aksine kapitalizmin tasarladığı düzenin var olduğu noktanın son tahlildir.

Raporun verileri, aynı zamanda eşitsizliğin artık yalnızca bir "gelir farkı" meselesi olmadığını da gösteriyor. Bugün dünya servetinin %75'i en zengin %10'un elindeyken en yoksul yarının payı yalnızca %2'de kalmış durumda. Bunun yanında küresel gelirin %53'ü yine aynı küçük azınlığa akmakta. Milyarderlerin serveti her yıl ortalama %8 artarken geniş toplum kesimleri borç ve güvencesizliğe sürükleniyor. Üstelik bu milyarder kesim, vergi sistemindeki boşluklardan yararlanarak orta sınıfa

kıyasla orantısız olarak çok daha az vergi ödemesiyle bu adaletsizliği göz göre göre derinleştirmekten çekinmiyor.

Kirleten sermayedar, temizleyen yoksul

İçinde bulunduğumuz bu düzen, yalnızca bir para meselesinden ibaret değildir. Bu düzen; iklimden cinsiyete, eğitimden siyasete kadar her alanda kendini gösteren bir yapısal krize sebep olmaktadır. Örneğin iklim krizi de aynı düzenin bir ürünü. Zira bahsi geçen zengin kesim, yalnızca daha az çalışıp daha çok kazanmakla kalmıyor, aynı zamanda gezegeni

de en çok onlar kirletiyor. Küresel emisyonların %77'si, en zengin %10'un kontrolündeki sermaye mülkiyetinden kaynaklanıyor. Bedeli ise krizi yaratmayan en yoksullar ödüyor.

Eşitsizlik artık miras bırakılan bir kader ve yine coğrafi kriterlere göre belirleniyor. Örneğin rapora göre Sahra Altı Afrika'da çocuk başına eğitim harcaması sadece 200 Avro iken, Kuzey Amerika'da bu rakam 9.000 Avro.

Kadınlar içinse tablo daha da sert: Ücretsiz bakım emeği görünmez sayıldığı için kadınlar daha fazla çalışıyor,

daha az kazanıyor ve küresel gelirden kırıntılarla yetinmeye zorlanıyor. Bu bir tesadüf değil; dünyanın yarısının sistematik biçimde değersizleştirilmesi. Sonuç olarak servet tepedeki kasalara kilitlendikçe toplumun alım gücü düşüyor, tüm ekonomik yapı istikrarsızlaşıyor. Tasarlanan bu eşitsizlik, en tepedekiler hariç hiç kimse için sürdürülebilir değildir. Sorun, yalnızca Dünya Eşitsizlik Raporu'nun bize sunduğu bu veriler değildir. Daha büyük bir sorun, sunulan bu rakamları ve bu tabloyu normalleştiren düzendir.

Etkinlikten notlar:

Devlet eliyle bedava çocuk işçiliği modeli MESEM

Bilimsel Düşünce Kulübü olarak 15 Aralık günü kampüsümüzde, eğitimci Feray Aytekin Aydoğan'ı ağırladık. Söyleşimizin ana eksenini, son dönemde eğitim politikalarının yapısal bir toplumsal sorun haline gelişi ve özelinde Mesleki Eğitim Merkezleri (MESEM) eliyle çocukların "öğrenci" kimliğinden koparılıp nasıl "ucuz işgücü"ne dönüştürüldüğü üzerineydi. Aydoğan'ın aktardıkları, meselenin sadece teknik bir eğitim modeli değişikliği değil, sermayenin ihtiyaçlarına göre tasarlanmış tarihsel ve sınıfsal bir saldırı olduğunu gözler önüne serdi.

"Sermaye için teknik bilgi yeterli"

Aydoğan, MESEM uygulamasının köklerini tarihsel bir perspektifle, İngiltere'deki Sanayi Devrimi dönemi "Pazar Okulları"na benzetti. Nasıl ki o dönem patronlar, çocuk işçilerden daha fazla verim almak için "teknik beceri eğitimi verirken okuma-yazma eğitimi vermeyerek çocukların düşünmesini ve sorgulamasını engelleyecek sadece çalışmasını sağlayacak okullar açıtsa, bugün geldiğimiz nokta da aynı. 12. sınıfa gelmiş ancak temel okuma yazma becerilerinden yoksun, haftanın en az dört günü ağır sanayide çalıştırılan bir "öğrenci" profili yoktan var edildi. 2016'da başlayan ve iktidarın hız-

la kapsamını genişlettiği bu proje, sadece Türkiye'ye özgü değil; kapitalizmin küresel bir projesi olarak karşımızda duruyor. Ancak Türkiye'de bu süreç, Avrupa'dakinden çok daha vahşi bir emek sömürüsüyle işliyor.

Sınıfsal bir eleme aracı: kimin çocuğu işçi olacak?

Etkinlikte altı çizilen noktalardan biri, sistemin "kimin çocuğunun işçi olacağına" karar veren acımasız mekanizmasıydı. Akademik liselerin kontenjanları bilinçli olarak azaltılırken, öğrenciler zorunlu olarak meslek liselerine ve imam hatiplere yönlendiriliyor. Sistemin %43'ü meslek ve MESEM, geri kalan büyük bir blok ise imam hatiplere ayrılmış durumda. Fen veya Anadolu lisesine giremeyen yoksul halk çocukları için sistemin sunduğu tek "çıkış", MESEM bataklığı. Es-

kiden tarım alanında yoğunlaşan çocuk işçiliği, bugün sanayi ve hizmet sektörüne, yani denetimsizliğin ve tehlikenin merkezine kaymış durumda.

MESEM'ler kâğıt üzerinde bir eğitim veriyor gibi görünse de Aydoğan'a göre bu kurumlar eğitim adı altında çocuk işçiliği perdeliyor. Çocuklar asgari ücretin üçte biri ya da yarısı gibi komik rakamlara çalıştırılıyor; üstelik bu ücreti patron değil, kamu bütçesinden devlet ödüyor. Yani halkın vergileri, sermayeye "bedava işgücü" olarak transfer ediliyor. Çalışma koşulları ise modern köleliği aratmıyor. "Esnek çalışma" adı altında patronun iki dudağı arasına sıkışmış, 14 yaşına kadar indirilmiş bir çocuk emeği sömürüsü var. Yemek yok, servis yok, iş güvenliği yok. İş Kanunu'na göre yasak olmasına rağmen gece vardiyalarında çalıştırılan,

uyuşturucu ve suç odaklarının kol gezdiği sanayi sitelerinde savunmasız bırakılan çocuklar görmek mümkün. İş kazalarında %520'ye varan artış ise bu dene-timsizliğin kanlı bilançosu.

Çözüm: sadece kapatmak yetmez, kamusal hakları inşa etmeliyiz

Aydoğan, konuşmasının sonunda biz üniversitelilere ve ilerici kamuoyuna ait tarihsel sorumluluğu yineledi. "MESEM'ler kapatılsın" demek pedagojik ve insani bir zorunluluktur; ancak bu söylemi tekrarlarken ülkedeki yoksulluk gerçeğini görmezden gelemeyiz. Bu çocuklar o atölyelere gitmek zorunda bırakılıyor. Dolayısıyla mücadele hattı, sadece bu kurumların kapatılmasını değil; tüm çocuklar için nitelikli burs, ücretsiz yemek, ücretsiz barınma ve eşit, bilimsel bir eğitimi savunmayı kapsamalıdır. Eğitim bir hak, bir ayrıcalık veya piyasa malı değildir. MESEM projesiyle çocukların elinden alınan sadece eğitim hakkı değil, aynı zamanda çocuklukları ve yaşam haklarıdır. Bugün üniversite sıralarından yükselteceğiniz ses, sanayi sitelerinde pres makineleri arasında sıkışıp kalan o çocukların sesine karışmak zorundadır. Çünkü bu mesele sadece bir eğitim meselesi değil, memleketin geleceğinin kimler tarafından ve nasıl kurulacağı meselesidir.

Biz kimiz?

Bilimsel Düşünce Kulübü, bilimi yalnızca laboratuvarlara hapsetmeyen; yöntemi, eleştirel aklını ve toplumsal etkisini merkeze alan bir buluşma zemini. Siyasetten ekonomiye, kültürden kampüs yaşamına kadar her alanda soru sormayı, tartışmayı, kanıtı ve kamusalılığı savunuyoruz. Dogmaya, otosansüre ve akademinin dar koridorlarına sığmayan, özerk ve çoğulcu bir üniversite iklimi için yan yana geliyoruz.

Bu bağlamda kulübün üretim alanı olan *ünlem*, gençlerin yaşadığı sorunları ele alan, güncel politik gelişmeleri tartışan ve birikimlerini sunabilecekleri bir dergidir.

Etkinliklerimizi buradan veya sosyal medya hesaplarımızdan takip edebilir, bizimle tartışabilir ve *ünlem*'de yazabilirsiniz.

Gelecek etkinliklerimizden haberdar olmak için QR'ı okutabilirsiniz.